Η θυσία φέρνει την χαρά (Άγιος Παΐσιος Αγιορείτης)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 5 Δεκεμβρίου, 2023

Στην εποχή μας σπανίζει η θυσία

– «Ζαλούρα είναι τα παιδιά», μου είπε μια γυναίκα που τα είχε όλα. Βαριέται να έχη παιδιά!

– Όταν μια μάνα σκέφτεται έτσι, είναι ένα άχρηστο πράγμα, γιατί οι μανάδες κανονικά έχουν αγάπη. Μπορεί μια κοπέλα, πριν κάνη οικογένεια, να την ξυπνά η μάνα της στις δέκα η ώρα το πρωί. Από την στιγμή όμως που θα γίνη μάνα και θα έχη να ταΐζη το παιδί της, να το πλένη, να το καθαρίζη, δεν κοιμάται ούτε την νύχτα, γιατί παίρνει μπρος η μηχανή. **Όταν ο άνθρωπος έχη θυσία, δεν γκρινιάζει, δεν βαριέται• χαίρεται.** Όλη η βάση εκεί είναι, **να υπάρχη πνεύμα θυσίας**. Αυτή η γυναίκα αν έλεγε «Θεέ μου, πώς να Σε ευχαριστήσω; Δεν μου έδωσες μόνον παιδιά αλλά και πολλά αγαθά... Πόσοι άνθρωποι δεν έχουν τίποτε και εγώ έχω τόσα σπίτια, έχω και από τον πατέρα μου περιουσία, ο άνδρας μου παίρνει μεγάλο μισθό, βγάζω και δυο μισθούς από τα ενοίκια, και δεν ταλαιπωρούμαι! Πώς να Σε ευχαριστήσω, Θεέ μου; Δεν τα άξιζα εγώ αυτά τα πράγματα», αν σκεφτόταν έτσι, **θα έφευγε με την δοξολογία η κακομοιριά.** Και μόνο δηλαδή αν ευχαριστούσε τον Θεό μέρα-νύχτα, θα ήταν αρκετό.

– η θυσία, Γέροντα, δίνει χαρά.

– Ω, χαρά! **Αυτήν την χαρά της θυσίας δεν την γεύονται σήμερα οι άνθρωποι, γι' αυτό είναι βασανισμένοι**. Δεν έχουν ιδανικά μέσα τους• βαριούνται που ζουν. η λεβεντιά, η αυταπάρνηση, είναι η κινητήρια δύναμη στον άνθρωπο. Αν δεν υπάρχη αυτή η δύναμη, ο άνθρωπος είναι βασανισμένος. Παλιά, στα χωριά πήγαιναν την νύχτα να ανοίξουν αθόρυβα κανέναν δρόμο, χωρίς να τους δη κανείς, για να τους συγχωράνε, όταν πεθάνουν. Τώρα σπάνια συναντάς αυτό το πνεύμα της θυσίας. Έβλεπα και εκεί στο Όρος σε μια λιτανεία τους μοναχούς-περνούσαν κοντά από μια βάτο και σκάλωναν τα επανωκαλύμμαυχά τους σ' ένα κλωνάρι. Κανείς δεν το έσπασε, για να διευκολύνη και τους άλλους• όλοι έσκυβαν, για να μη σκαλώσουν. Μετάνοια στην βάτο έβαζαν; Να ήταν τουλάχιστον η Αγία Βάτος, θα ταίριαζε! αλλά καθένας λέει: «**Ας το τακτοποίηση ο άλλος και εγώ ας**

κάνω την δουλειά μου». Μα γιατί να μην το κάνης εσύ, αφού το είδες πρώτος; Έτσι κάνουν οι κοσμικοί που δεν πιστεύουν στον Θεό. Τι να την κάνω τέτοια ζωή; Χίλιες φορές να πεθάνω.

Σκοπός είναι ο καθένας να σκέφτεται τον άλλον, τον πόνο τού άλλου.

Έχει χάσει πια τον έλεγχο ο κόσμος. Έχει φύγει το φιλότιμο, η θυσία, από τους ανθρώπους. Σας έχω πει μερικές φορές τότε με την κήλη σε τι κατάσταση ήμουν εκεί στο Καλύβι… Όταν χτυπούσε κάποιος το καμπανάκι στην πόρτα, έβγαινα να του ανοίξω, ακόμη και μέσα στα χιόνια. Αν ο άλλος είχε σοβαρά προβλήματα, ενώ προηγουμένως ήμουν πεσμένος στο κρεββάτι, τότε ούτε καν αισθανόμουν ότι πονούσα εγώ. Έπαιρνα και να τον κεράσω, και με το ένα χέρι κερνούσα και με το άλλο χέρι κρατούσα την κήλη. Όση ώρα συζητούσα, ούτε καν ακουμπούσα πουθενά, ενώ πονούσα πολύ, για να μην καταλάβη ο άλλος ότι πονάω. Όταν έφευγε εκείνος, σωριαζόμουν πάλι κάτω από τον πόνο. Δεν είναι ότι προηγουμένως είχε περάσει ο πόνος, ότι είχα γίνει καλά με θαύμα, αλλά**καταλάβαινα τον άλλον που πονούσε και ξεχνούσα τον δικό μου πόνο**. **Το Θαύμα γίνεται, όταν συμμετέχη κανείς στον πόνο τού άλλου**. **Όλη η βάση είναι τον άλλον να τον νιώσης αδελφό και να τον πόνεσης.**

Αυτός ο πόνος συγκινεί τον Θεό και κάνει το θαύμα. Γιατί δεν υπάρχει τίποτε άλλο που να συγκινή τον Θεό όσο η αρχοντιά, δηλαδή η θυσία. αλλά στην εποχή μας σπανίζει η αρχοντιά, γιατί **μπήκε η φιλαυτία, το συμφέρον**. Σπάνια βρίσκεται κανένας άνθρωπος να πη: «Ας δώσω την σειρά μου στον άλλον και ας καθυστερήσω εγώ». **Λίγες είναι αυτές οι ψυχές οι ευλογημένες που σκέφτονται τον άλλον.** Ακόμη και στους πνευματικούς ανθρώπους υπάρχει ένα αντίθετο πνεύμα, το **πνεύμα της αδιαφορίας**.

Το καλό είναι καλό, μόνον όταν αυτός που το κάνει θυσιάζη κάτι από τον εαυτό του, ύπνο, ανάπαυση κ.λπ. Γι’ αυτό είπε ο Χριστός «εκ τον υστερήματος…» Όταν είμαι ξεκούραστος και κάνω το καλό, αυτό δεν έχει αξία. Όταν όμως είμαι κουρασμένος και ζητά κάποιος π.χ. να του δείξω τον δρόμο, και το κάνω, τότε έχει αξία. Ή, όταν είμαι χορτάτος από ύπνο και πάω να ξενυχτήσω με κάποιον που χρειάζεται βοήθεια, αυτό δεν έχει μεγάλη αξία. Εάν μου αρέση μάλιστα και η κουβέντα, μπορεί να το κάνω, για να χαρώ την συντροφιά, να διασκεδάσω λίγο. Ενώ, **όταν είμαι κουρασμένος και κάνω μια θυσία, για να βοηθήσω τον άλλον, αισθάνομαι παραδεισένια χαρά. Τότε η ευλογία τού Θεού με βομβαρδίζει!**

Όταν κανείς βαριέται όχι μόνο να κάνη μια εξυπηρέτηση, αλλά ακόμη και να κάνη μια δουλειά για τον εαυτό του, αυτός κουράζεται και με την ξεκούραση. Ένας που βοηθάει, ξεκουράζεται με την κούραση. Αυτός πού έχει πνεύμα θυσίας, αν δη λ.χ. κάποιον που δεν έχει σωματικές δυνάμεις να δουλεύη και

να κουράζεται, θα του πη «κάτσε λίγο να ξεκουρασθής», και θα κάνη εκείνος την δουλειά. **ο αδύναμος θα ξεκουρασθή σωματικά, ο άλλος όμως θα νιώση πνευματική ξεκούραση**. Ό,τι κάνει κανείς, να το κάνη με την καρδιά του, αλλιώς δεν αλλοιώνεται πνευματικά. Ό,τι γίνεται με την καρδιά, δεν κουράζει. η καρδιά είναι σαν μια μηχανή που φορτίζεται• όσο δουλεύει, τόσο φορτίζεται. Βλέπεις, τα αλυσοπρίονα, όταν βρουν κούτσουρο μαλακό, κάνουν «βρού...» και σταματούν όταν όμως βρουν κούτσουρο γερό, ζορίζονται εκεί πέρα, φορτίζονται και δουλεύουν. Και όχι μόνο στο να δίνουμε, αλλά και όταν πρόκειται να πάρουμε κάτι, **να μη σκεφτώμαστε τον εαυτό μας, και να κοιτάμε πάντα τι αναπαύει και την άλλη ψυχή.**

Να μην υπάρχη μέσα μας απληστία, να μην έχουμε του λογισμό ότι δικαιούμαστε να πάρουμε όσα θέλουμε, και ας μη μείνη τίποτε για του άλλου.

– Γέροντα, πάλι το πνεύμα της θυσίας μπαίνει.

– **Μα στην πνευματική ζωή όλη η βάση εκεί είναι. Και ξέρεις τι χαρά νιώθει ο άνθρωπος, όταν θυσιάζεται;** Δεν μπορεί να εκφράση την χαρά που νιώθει. **η ανώτερη χαρά βγαίνει από την θυσία**. **Μόνον όταν θυσιάζεται, συγγενεύει με τον Χριστό, γιατί ο Χριστός είναι θυσία. ο άνθρωπος από δω ζη τον Παράδεισο ή την κόλαση. Όποιος κάνει το καλό, αγάλλεται, διότι αμείβεται με θεϊκή παρηγοριά. Όποιος κάνει το κακό, υποφέρει.**

Η δική μου ανάπαυση γεννιέται από την ανάπαυση του άλλου

– Αν, Γέροντα, κάποιος δεν έχη γευθή την χαρά τής θυσίας, πώς μπορεί να φθάση στην θυσία;

– Αν **έρθη στην θέση τού άλλου**. Όταν ήμουν στον στρατό, συχνά το πολυβολείο ήταν γεμάτο νερό: στον ασύρματο οι μπαταρίες ήθελαν αλλαγή – και ήταν πολύ δύσκολο, γιατί ήταν φορτωμένη η γραμμή. Βρεχόμουν μέχρι την μέση• η χλαίνη έσταζε. Προτιμούσα όμως να κάνω μόνος μου την δουλειά, για να μην ταλαιπωρηθούν οι άλλοι, και χαιρόμουν που το έκανα. Ο διοικητής μου έλεγε: «Είμαι αναπαυμένος και ήσυχος, όταν κάνης εσύ την δουλειά, αλλά σε λυπάμαι. Πες σε κάποιον άλλον να πάη». «Όχι, χαίρομαι, κύριε διοικητά», του έλεγα. Στην διλοχία ήταν ακόμη ένας ασυρματιστής, αλλά δεν τον άφηνα στις επιχειρήσεις να κουβαλήση ούτε την μπαταρία ούτε τον ασύρματο, αν και ήταν βαριά, για να μη βρεθή σε κίνδυνο. Με παρακαλούσε εκείνος: «Γιατί δεν μου τα δίνεις;». «Εσύ έχεις γυναίκα και παιδιά, του έλεγα. «Αν σκοτώσουν εσένα, θα δώσω λόγο στον Θεό». Έτσι ο Θεός μας φύλαξε και τους δύο: δεν άφησε να σκοτωθή ούτε εκείνος ούτε εγώ.

Προτιμότερο είναι για έναν ευαίσθητο άνθρωπο να σκοτωθή ο ίδιος μια φορά από αγάπη, για να προστατέψη τον πλησίον του, παρά να αμελήση ή να δειλιάση, και ύστερα να σφάζεται συνέχεια από την συνείδησή του σ' όλη του την ζωή. Μια φορά, στον ανταρτοπόλεμο, τότε με τις επιχειρήσεις, οι αντάρτες μάς είχαν αποκλείσει έξω από ένα χωριό και οι στρατιώτες θα έρριχναν κλήρο, ποιος θα πάη στο χωριό για εφόδια. «Θα πάω εγώ», είπα. Αν πήγαινε κάποιος άπειρος ή απρόσεκτος, μπορεί και να σκοτωνόταν και θα με έτυπτε μετά η συνείδηση. «Καλύτερα, σκέφτηκα, να σκοτωθώ εγώ, παρά να σκοτωθή ο άλλος και να με σκοτώνη η συνείδησή μου σε όλη μου την ζωή. Πώς θ' αντέξω μετά; Θα μου λέη η συνείδησή μου: «Μπορούσες να τον γλυτώσης. Γιατί δεν τον γλύτωσες;». Νήστευα κιόλας και ήμουν νηστικός..., τέλος πάντων. Οπότε μου λέει ο διοικητής: «Και εγώ προτιμώ να πας εσύ που πιάνεις πουλιά στον αέρα, αλλά να τρως, για να έχης αντοχή». Πήρα το όπλο και ξεκίνησα. Οι αντάρτες με πέρασαν για δικό τους και με άφησαν να περάσω.

Πήγα στο χωριό, ανέβηκα σε ένα διώροφο σπίτι. Μια γριά που ήταν εκεί μου έδωσε εφόδια και γύρισα πίσω στην διλοχία.

Την μεγαλύτερη χαρά την ένιωθα τον χειμώνα, εκεί μέσα στα χιόνια. Θυμάμαι, ξύπνησα ένα βράδυ: οι άλλοι κοιμόνταν. Το χιόνι είχε σκεπάσει τις σκηνές. Πάω, πιάνω τον ασύρματο και βγάζω το χιόνι από τις τρύπες του ασυρμάτου. Βλέπω δούλευε. Τρέχω στον διοικητή και του το λέω. Εκείνο το βράδυ είκοσι έξι κρυοπαγημένους έβγαλα μέσα από το χιόνι με τον κασμά.

Εγώ δεν έκανα τίποτε για τον Χριστό. Αν το 100% από όσα έκανα στον στρατό το έκανα για τον Χριστό, τώρα θα έκανα θαύματα! Γι' αυτό μετά στην καλογερική έλεγα: «Στον στρατό, για την πατρίδα ταλαιπωρήθηκα τόσο, για τον Χριστό τι κάνω;». Δηλαδή μπροστά στην ταλαιπωρία που πέρασα στον στρατό, στην καλογερική αισθανόμουν σαν να ήμουν βασιλόπουλο – άσχετα αν είχα ή δεν είχα παξιμάδι. Γιατί στις επιχειρήσεις ξέρεις τι νηστεία κάναμε; Τρώγαμε σπυρωτό χιόνι. Οι άλλοι έτρεχαν, έβρισκαν και κάτι να φάνε. Εγώ με τον ασύρματο δεν μπορούσα να μετακινηθώ. Μια φορά δεκατρείς μέρες ήμασταν νηστικοί. Μόνο μια κουραμάνα και μισή ρέγγα μάς είχαν μοιράσει. Νερό έπινα από τις πατημασιές των ζώων. Και δεν ήταν και καθαρό βρόχινο, αλλά λασπωμένο. Είχα πιει μια... πορτοκαλλάδα μια φορά! Είχα σκάσει για νερό. Είδα μια πατημασιά ζώου γεμάτη κίτρινο νερό, ήπια-ήπια... Όποτε μετά στην καλογερική, ακόμη και ζούδια να είχε το νερό, μου φαινόταν μεγάλη ευλογία. Έμοιαζε τουλάχιστον με νερό.

Μια φορά, ένα απόγευμα, είχε κοπή η έρπουσα γραμμή. Ήταν Δεκέμβρης μήνας του 1948. Το χιόνι πολύ. Στις 4 η ώρα το απόγευμα έρχεται διαταγή να πάμε στο χωριό, δυο ώρες μακριά, να φτιάξουμε την γραμμή και να γυρίσουμε πίσω. Εν τω μεταξύ δεν είχε ακόμη ούτε δυο ώρες μέρα. Οι στρατιώτες ήταν σκοτωμένοι στην κούραση και δεν είχαν κουράγιο να ξεκινήσουν. Και πού να βρης την γραμμή με τόσο χιόνι!

– Δεν ξέρατε, Γέροντα, τον δρόμο και πού ήταν η γραμμή;

– Ε, περίπου τον δρόμο τον ήξερα, αλλά θα μας έπιανε και η νύχτα. Τέλος πάντων, μου έδωσαν μια ομάδα και ξεκινήσαμε. Στην αρχή ανοίξαμε μέσα στο στρατόπεδο με το φτυάρι τον δρόμο από το χιόνι, και έτσι προχωρήσαμε λίγο, για να αναπαύσουμε τον διοικητή. Μετά λέω: «Προχωράμε, γιατί πρέπει και να γυρίσουμε». Πήγαινα μπροστά, γιατί οι άλλοι ήταν όλο αντίδραση. «Η Ελλάδα ποτέ δεν πεθαίνει, αλλά πεθαίνουμε εμείς», μου έλεγαν. Συνέχεια αυτό! Προχωρούσα, βούλιαζα μέσα στο χιόνι, με τραβούσαν επάνω• ξαναβούλιαζα, με ξανατραβούσαν. Είχα και ένα ξίφος και το κάρφωνα κάτω, για να κάνω γείωση. Συνέχεια έπρεπε να ελέγχω. Έμπαινα μπροστά. «Προχωρήστε, τους έλεγα• από ‘δώ δεν περνούν ζώα, για να κόψουν την γραμμή. Μόνο σε κανένα λάκκο που η γραμμή είναι εναέριος, εκεί να ελέγξουμε». Τελικά φθάσαμε σε ένα χωριό που είχε πεζούλια και, καθώς το χιόνι είχε στοιβαχθή από τον αέρα, δεν ξεχώριζες τίποτε. Όταν φθάσαμε στα πεζούλια, πέφτω μέσα στο χιόνι. Τρόμαξαν να με βγάλουν οι άλλοι.

«Ύστερα σιγά-σιγά από το ένα πεζούλι στο άλλο κατεβήκαμε όλοι – μην τα ρωτάς πώς! – αργά το βράδυ στο χωριό. Βρήκα σε κάτι λάκκους σε ένα-δυο μέρη την γραμμή κρεμασμένη, την συνδέσαμε και μπορέσαμε να επικοινωνήσουμε με τον διοικητή. «Να γυρίστε πίσω», μας λέει ο διοικητής. «Αλλά πώς να γυρίσουμε; Εκτός που ήταν νύχτα, πώς να ανεβούμε τα πεζούλια; Κουτρουβάλα τα είχαμε κατεβή! Πού να βρης δρόμο; «Μα έτσι στον ανήφορο, πώς να γυρίσουμε; του λέω. Στον κατήφορο τέλος πάντων, κατεβήκαμε! Να γυρίσουμε αύριο το πρωί από την άλλη μεριά τού χωριού κάνοντας τον γύρο». «Τίποτε, λέει ο διοικητής, απόψε». Ευτυχώς άκουσε ένας υπασπιστής τον διοικητή και τον παρακάλεσε να μας αφήση να μείνουμε την νύχτα στο χωριό, και έτσι μείναμε. Σε ένα σπίτι μας έδωσαν δυο-τρεις τσέργες και, επειδή είχα πουντιάσει – όπως έμπαινα μπροστά και άνοιγα τα χιόνια, είχα γίνει τελείως μούσκεμα -, οι άλλοι με λυπήθηκαν, γιατί κατά κάποιο τρόπο την πλήρωσα εγώ που τραβούσα μπροστά, και με έβαλαν στην μέση, για να ζεσταθώ.

Τότε είχαμε φάει μόνον ένα κομμάτι κουραμάνα. Μεγαλύτερη χαρά δεν θυμάμαι να έχω νιώσει στην ζωή μου. Αναγκάσθηκα να σας πω αυτά τα παραδείγματα, για να καταλάβετε τι θα πη θυσία. Δεν σας τα είπα όλα αυτά, για να με χειροκροτήσετε, αλλά για **να καταλάβετε από που βγαίνει η πραγματική χαρά**. Έπειτα στο γραφείο Διαβιβάσεων ο ένας μου έλεγε ψέματα: «Έρχεται ο πατέρας μου και πρέπει να πάω να τον δω. Σε παρακαλώ, κάθησε λίγο στην θέση μου». ο άλλος: «Ήρθε η αδελφή μου» -και δεν ήταν ούτε καν αδελφή του. Κάποιος άλλος κάτι άλλο, και εγώ καθόμουν συνέχεια στην υπηρεσία για τον ένα και για τον άλλον και θυσιαζόμουν. Ύστερα σκούπιζα, καθάριζα, γιατί εκεί στην διμοιρία Διαβιβάσεων απαγορευόταν να μπαίνουν άλλοι. Ούτε αξιωματικός από άλλη υπηρεσία δεν μπορούσε να πάη μέσα, γιατί ήταν και καιρός πολέμου. Καθαρίστρια να πάρουμε, δεν μπορούσαμε. Έπαιρνα λοιπόν την σκούπα και καθάριζα όλους τους χώρους. Εκεί έμαθα να σκουπίζω. «Εδώ

είναι μια υπηρεσία, έλεγα, είναι, κατά κάποιο τρόπο, ιερός χώρος: δεν κάνει να είναι ακατάστατα». Ούτε υποχρέωση είχα να σκουπίσω ούτε ήξερα από σκούπισμα. Μήπως είχα πιάσει ποτέ σκούπα στο σπίτι μου; Και να ήθελα να πιάσω σκούπα, θα με σκότωνε στο ξύλο με την σκούπα η αδελφή μου. «Καθαρίστρια» με έλεγαν οι άλλοι, «αιώνιο θύμα» με έλεγαν. Δεν τα λάμβανα υπ' όψιν μου. Και ούτε για να ακούσω το «ευχαριστώ» το έκανα. αλλά το έκανα από μέσα μου, γιατί το ένιωθα ως ανάγκη και το χαιρόμουν.

– Δεν σας περνούσε, Γέροντα, καθόλου αριστερός λογισμός; Δεν λέγατε λ.χ.: «Ο άλλος γυρίζει• δεν πάει να δη την αδελφή του»;

– Όχι, δεν μου περνούσε λογισμός. Από την στιγμή που μου έλεγε ο άλλος «σε παρακαλώ, μπορείς να καθήσης λίγο», τελείωσε. Άλλος μου ζητούσε χρήματα και μου έλεγε δήθεν ότι τα ήθελε για τα παιδιά του, και αυτός όχι μόνο δεν έστελνε στα παιδιά του, αλλά ζητούσε και από την γυναίκα του χρήματα, να ξοδεύη για τον εαυτό του. Κατάλαβες; Ούτε το έκανα, για να μου πουν «μπράβο»: το αισθανόμουν ως ανάγκη. Επειδή δεν έβγαινα έξω, το είχαν εκμεταλλευτή οι άλλοι και μου άφηναν όλη την δουλειά. Έβγαζα όλη την δουλειά τής διμοιρίας. Ένα σωρό σήματα διαβιβάσεων να βροντάνε συνέχεια οι θυρίδες. Είχα γίνει ερείπιο. Ένα διάστημα είχα συνέχεια τριάντα εννιάμισι πυρετό και δεν έλεγα σε κανέναν τίποτε. Έπειτα έπεσα πτώμα από την υπερκόπωση. Λιποθύμησα και με πέταξαν σε ένα φορείο. «Άντε Βενέδικτε, άκουσα να λένε, θα σε πάμε με το φορείο για γενική επισκευή εκεί που φτιάχνουν τα χαλασμένα αυτοκίνητα!» και με πήγαν σε ένα νοσοκομείο. Και εκεί εγκαταλελειμμένος – ποιος να μου δώση σημασία; όλοι κοιτούσαν τους τραυματισμένους -, αλλά **ένιωθα χαρά, την χαρά αυτή που βγαίνει από την θυσία. Γιατί από την ανάπαυση του άλλου γεννιέται η ανάπαυση η δική μου.**

(Από το βιβλίο: "Λόγοι του Γέροντος Παισίου Β'. Πνευματική αφύπνιση", Έκδοση: Ιερόν Ησυχαστήριον Ευαγγελιστής Ιωάννης ο Θεολόγος. Σουρωτή Θεσσαλονίκης. 1999)

(Πηγή ψηφ. κειμένου: orp.gr*)*